

دانش خانواده و جمعیت
با رویکرد کاربردی

زهرا خسرو جردی
دانشیار دانشگاه

نشر ترنم

سرشناسه: خسرو جردی، زهرا، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور: دانش خانواده و جمعیت با رویکردی کاربردی / تالیف و گردآوری
زهرا خسرو جردی.

مشخصات نشر: تهران: ترنگ، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۱۵۴ ص: جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۱۲۷-۶-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: چاپ قبلی کتاب حاضر بیش از این تحت عنوان "دانش خانواده و جمعیت"
توسط انتشارات نمود در سال ۱۳۹۵ منتشر شده است.

عنوان دیگر: نشر خانواده و جمعیت.

موضوع: زناشویی

موضوع: Marriage

موضوع: تنظیم خانواده

موضوع: Birth control

موضوع: خانواده‌ها -- ایران

موضوع: Families -- Iran

موضوع: زناشویی (اسلام)

موضوع: Marriage -- Religious aspects -- Islam

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ HQ۷۴۳/خ۴۷۵۵۲

رده بندی دیویی: ۳۰۶/۸

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۷۴۰۱۲

نشر ترنگ

دانش خانواده و جمعیت

با رویکرد کاربردی

تألیف و گردآوری: زهرا خسروجردی

حروفچین و صفحه آر: رهنماستان فردا

لیتوگرافی و چاپ: مهتر نوبت

نوبت چاپ اول: ۱۳۹۶

تیراژ: ۳۳۰ نسخه

قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۱۲۷-۶-۲

نشانی: خیابان انقلاب، خیابان روانمهر، پلاک ۴۳، طبقه دوم، واحد ۴

تلفن: ۰۹۱۹۹۶۴۶۲۲۴ / ۶۶۱۷۶۰۰۴

nashretorang@gmail.com

کلیه حقوق این اثر برای انتشارات نشر ترنگ محفوظ است.

هیچ شخص حقیقی و یا حقوقی حق چاپ و نشر تمام و یا بخشی از این اثر را به هر صورت اعم از کپی، چاپ کتاب و جزوه و حتی برداشت به صورت دستنویس را ندارد و متخلفین به موجب بنده از ماده قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

فهرست

۱۱	مقدمه
	فصل اول
۱۳	تشکیل خانواده
۱۵	اهمیت خانواده
۱۶	صدمات قبل از ازدواج
۱۸	دوستی از طریق تنهایی و جدایی
۱۸	عشق قبل از ازدواج
۲۰	معیارهای نادرست
۲۰	مدیریت در ارتباط با جنس مخالف
۲۱	هدف از ازدواج
۲۲	آثار ازدواج
۲۳	انتخاب همسر
۲۴	معیارهای مهم انتخاب همسر
۲۴	ایمان و تقوا
۲۴	اخلاق نیکو
۲۴	اصالت خانوادگی
۲۴	کفویت (همتایی)
۲۵	سلامت جسم و فکر
۲۵	رشد عاطفی
۲۶	دومهارت در انتخاب همسر
۲۶	(۱) شناخت خویشتن

- ۲۸.....شناخت فرد مورد نظر
- ۳۰.....موانع ازدواج
- ۳۰.....مشکلات اقتصادی و تشریفات و رسوم غلط
- ۳۰.....ازدواج دیر هنگام
- ۳۱.....روابط نامشروع
- ۳۱.....مشکل در انتخاب همسر و مشکل پسندی
- ۳۱.....تفاوت سنی معکوس

حاصل دوم

- ۳۵.....تحکیم خانواده
- ۳۷.....عوامل استحکام دین و رابط زناشویی
- ۳۸.....دین و معنویت
- ۳۹.....ارتباط کلامی
- ۴۰.....خواسته ارتباطی زن از شوهر
- ۴۰.....خواسته ارتباطی مرد از همسر
- ۴۱.....رفتارهای اشتباه مرد در مورد همسر
- ۴۱.....رفتارهای اشتباه زن در مورد همسر
- ۴۱.....توجه به نکاتی برای بهتر شدن ارتباط کلامی مرد به همسر
- ۴۲.....توجه به نکاتی برای بهتر شدن ارتباط کلامی زن به همسر
- ۴۳.....موانع گوش دادن
- ۴۴.....جنبه های پیشگیرانه الگوی رفتاری - ارتباطی
- ۴۴.....فهم رفتار
- ۴۴.....عینت بخشی
- ۴۴.....دگرگونی رفتار
- ۴۵.....سازش
- ۴۵.....ارتباط
- ۴۶.....مشکل گشایی و حل مسئله
- ۴۷.....انتظارات و پیش فرض غلط ارتباطی
- ۴۸.....مهارت های ارتباط بین فردی

۴۸	اتکاء متقابل در ارتباط
۴۸	انسجام
۴۹	سازگاری
۴۹	فعالیت
۵۰	درک مثبت از دیگران
۵۰	احساسات مثبت از دیگران
۵۰	هدف برد - برد در ارتباط
۵۰	هدف برنده - بازنده
۵۱	هدف برنده - برنده
۵۱	فعالیت
۵۱	مهارت مدیریت همکاری تعارض
۵۳	همدلی
۵۷	نیازهای جنسی
۵۵	محبت
۵۶	صمیمیت
۵۷	موانع ایجاد صمیمیت
۵۷	حریم خصوصی
۵۸	عوامل اقتصادی و چگونگی مدیریت آن
۵۹	رضایتمندی در ازدواج
۶۰	سبک زندگی
۶۱	روش و بینش در سبک زندگی
۶۳	کارکردهای خانواده
۶۳	رفع نیازهای جنسی
۶۴	تامین نیازهای عاطفی و روانی در محیط خانه
۶۴	کارکردهای تربیتی خانواده
۶۴	فرزندآوری
۶۵	نقش اعضای خانواده

فصل سوم

۷۱	ایمن سازی خانواده
۷۳	تغییرات خانواده امروزی
۷۶	عوامل اختلاف در روابط زناشویی
۷۶	بدگمانی
۷۷	تجمل گرایی
۷۷	خود بستندی
۷۷	واستگی
۷۸	اختلاف د.، ابطه با کار در خانه
۷۹	ارتباط، کلام مناسب
۸۰	بی توجهی و تمیز زنی نکات منفی
۸۱	وضعیت ظاهر
۸۲	ضعف سواد رسانه‌ای
۸۲	اعتیاد
۸۳	ایمن سازی خانواده
۸۳	آموزش
۸۴	مهارت کنترل خشم
۸۶	چگونگی برخورد با عیوب همسر
۸۶	مهارت‌های عملی روابط صمیمانه
۸۸	جدایی زن و شوهر از یکدیگر
۸۹	عوامل فسخ نکاح
۸۹	طلاق
۹۱	عوامل سبب ساز طلاق
۹۱	پیامدهای طلاق
۹۲	تاثیر طلاق بر روی فرزندان
۹۳	راهکارهای کاهش طلاق

فصل چهارم

۹۹	اصول و مبانی الگوی اسلامی - ایرانی خانواده
----	--

۱۰۰	قواعد و اصول حاکم بر خانواده
۱۰۳	حقوق و مسئولیت های زن و شوهر در قبال یکدیگر
۱۰۳	حقوق و مسئولیت های مالی زوجین در خانواده
۱۰۴	حقوق زوجین در مورد اشتغال یکدیگر
۱۰۴	حقوق و مسئولیت های مالی مردان در خانواده
۱۰۴	نفقه
۱۰۶	مهریه
۱۰۷	حقوق و مسئولیت های مشترک و غیر مالی زوجین در خانواده
۱۰۷	معاشرت حسن معاشرت
۱۰۸	خوش رفتاری
۱۰۸	مشارکت کردن در امور خانه
۱۰۸	گذشت و بخشش
۱۱۰	حضانت و تربیت اطفال
۱۱۰	حقوق فرزندان
۱۱۰	حقوق و مسئولیت های اختصاصی مردان
۱۱۱	تمکین زوجه
۱۱۱	ولایت بر فرزندان
۱۱۱	رشد فضائل و کرامات اخلاقی و دینی در خانواده
۱۱۲	حضور خداوند در زندگی
۱۱۲	شناخت سعادت و تفسیر از زندگی
۱۱۳	فلسفه عفاف

فصل پنجم

۱۱۷	فرزندآوری و فرزندپروری
۱۱۹	خانواده
۱۲۰	شیوه های فرزندپروری
۱۲۰	شیوه فرزندپروری اقتدار منطقی یا مقتدرانه
۱۲۱	شیوه فرزندپروری استبدادی
۱۲۱	شیوه فرزندپروری آسانگیر
۱۲۲	عوامل موثر بر فرزندپروری

۱۲۲	حالت هیجانی، اخلاقی والدین و تاثیر آن بر کودک
۱۲۴	اختلافات زناشویی
۱۲۴	خلق و خوی کودک
۱۲۵	روابط والد-کودک
۱۲۵	فواید فرزند
۱۲۶	آثار و فواید خانوادگی فرزند داشتن
۱۲۷	آداب بارداری و فرزند آوری و تاثیرات محیطی پیش از تولد
۱۲۷	نکته در دوران بارداری و مسائل تربیتی آن
۱۲۸	اگرچه در دوران بارداری
۱۲۹	توجه به نوزاد
۱۲۹	همراهی بین مادر و فرزند

فصل ششم

۱۳۳	جمعیت
۱۳۵	جمعیت و جمعیت شناسی
۱۳۵	سیر تحول جمعیت جهان
۱۳۶	توزیع جمعیت در ایران
۱۳۸	سیاست های جمعیتی بارو یکباردار تقای نرخ باروری
۱۳۹	ناباروری و راه های درمان
۱۴۰	علل ناباروری
۱۴۰	عوامل موثر بر ناباروری
۱۴۱	درمان ناباروری
۱۴۱	IUI
۲۴۱	IVF
۱۴۲	امید به زندگی
۱۴۵	پاسخ سوال های عینی پایان فصل ها
۱۴۶	فهرست منابع

مقدمه

خانواده یک نهاد کوچک اجتماعی است ولی از جهت اهمیت و ارزش، اساس و پایه اجتماعی را تشکیل می‌دهد. بنیان خانواده با ازدواج زن و مرد آغاز می‌شود که در مقیاس فردی یکی از حساس‌ترین و حساسترین سه رویداد مهم (تولد، ازدواج، مرگ) زندگی فرد است و در مقیاس اجتماعی ازدواج برای نسل‌ها مختلف یک جامعه، نوعی نیروی اجتماعی و فرهنگی محسوب می‌شود که تمایل‌ها، تصمیم‌ها و نظام ارزش‌های آنان را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

خانواده مانند هر نهاد اجتماعی دیگر، در جریان دگرگونی‌های اجتماعی دستخوش تغییر و تحول قرار می‌گیرد. امروزه خانواده در معرض اطلاعات درست و نادرست قرار گرفته است. جهان‌بینی جدید در قالب سبک زندگی مدرن و به یاری رسانه‌های قدیم و جدید احساسات و تفکر افراد را به بازی گرفته است و با سرایت‌طلبی جهانی، حیات جوامع و بالاخص خانواده را به سمت تباهی می‌کشاند. بنابراین به دلیل محدودیت آگاهی قشر عظیمی از جوانان لازم است در جهت سالم‌سازی خانواده و مشخص کردن افراط و تفریط در استفاده از سبک زندگی نامناسب گام موثرتری برداشته شود تا تمدن و ارزش‌های فرهنگی، اجتماعی خانواده که منبع غنی از عواطف و برآورده ساختن نیاز افراد است، مصون از خطرات قرار گیرد.

محیط سالم و مناسب خانواده در پیشرفت و صلابت افراد جامعه تاثیر بسزایی دارد. بیان معضلات و مشکلات خانواده، چگونگی تحکیم آن و ایمن‌سازی‌های لازم باعث

گسترش دید و نگرش جوانان می‌شود تا در شرایط و موقعیت‌ها مختلف زندگی، تصمیم بهتری را اتخاذ کنند.

دانش خانواده و جمعیت به عنوان دو واحد درسی در جهت ارتقای فکری، رفتاری و مهارتی دانشجویان تدوین شده است تا این رسالت مهم را در بین جوانان و دانشجویان به انجام رساند.

لازم می‌دانم از آقای دکتر محمدرضا سابقی ریاست محترم دانشکده علمی - کاربردی که به چاپ این اثر حاصل توجه و عنایت ایشان بوده است، صمیمانه سپاسگزاری نمایم. همچنین از خوانندگان محترم اساتید و دانشجویان امید دارم با ارائه‌ی نظرات و پیشنهادات خود زمینه‌ی رفع کاستیهای این اثر در چاپ‌های بعدی را فراهم آورند، امیدوارم کتاب حاضر بتواند به عنوان یک راهنمای عملی برای دانشجویان، خانواده‌ها و دیگر مخاطب آن مفید و مؤثر واقع شود.

زهره خسروجردی